ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ... ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Εντελῶς δικός σας, ἐξοχώτατε, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ ἀναλάβετε νὰ μὲ συμφιλιώσετε μὲ δυὸ πρόσωπα στὰ ὁποῖα δὲν εἶμαι καὶ τόσο εὐχάριστος.

— Ποιὰ εἶνε τὰ πρόσωπα αὐτά ;

—Ὁ Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, ἐκλαμπρότατε καὶ ὁ ..Σταυλάρχης του, δοὺξ Μοντμορανσύ.

— Πολὺ καλά...Γιὰ τὸν Βασιλέα θὰ φροντίσω... ὅσο γιὰ τὸν σταυλάρχη, σὲ συγχώρησε πειά, διάβολε ! Ἂς ἔρθουμε ὅμως στὶς ὑποθέσεις μας. Δὲν μοῦ λὲς ἔχεις χρήματα ;

— Θὰ μὲ παραξένευε πολὺ ἂν εἶχα, ἐξοχώτατε.

— Καὶ μένα θὰ μὲ παραξένευε...Μεῖνε ὅμως ἥσυχος. Ὁ γραμματεύς μου κ. Ρυβέρτος Κέρ, θὰ σοῦ προπληρώση, τώρα ἀμέσως, ἕνα μῆνα. Πήγαινε τώρα ν' ἀλλάξῃς αὐτὸν τὸν θώρακα ποὺ φορᾶς, καὶ ποὺ σὲ κάνει νὰ φαίνεσαι σὰν Οὐγενότος.

— Φτώχιες, ἐξοχώτατε !... μουρμούρισε ὁ λοχαγὸς καὶ ἀπεστράφη ὑποπλιθεὶς πρὸ τοῦ δουκός.

Δὲν πρόφτασε δὲ νὰ βγῇ ἔξω καὶ τὸν σταμάτησε ὁ Ρυβέρτος Κέρ, ὁ ὁποῖος τοῦ μέτρησε ἕνα μηνιάτικο. Ὁ λοχαγὸς ἔρριξε τὰ χρήματα στὴν τσέπη του, τὰ ἔκαμε νὰ κουδουνίσουν καὶ κατέβηκε στὴν αὐλὴ κατευχαριστημένος.

Στὴν αὐλὴ συνάντησε τοὺς ὀλιγώτερον μαθυσμένους τῶν Οὐγενότων καὶ τοὺς ἐδήλωσε ὅτι παραιτεῖται τῆς διοικήσεώς των, ἐφ' ὅσον ἄλλωστε ἐπρόκειτο νὰ διαλυθοῦν.

Κατόπιν ὁ λοχαγὸς θυμήθηκε ὅτι εἶχε σηκωθῆ μισοφαγωμένος ἀπ' τὸ τραπέζι κ' ἔτρεξε νὰ βρῇ τοὺς νέους φίλους του. Βρῆκε τὸν Μαθουρῖνο καὶ τὸν Χαιρεμαρία νὰ τρῶνε καὶ νὰ πίνουν στὰ γεμάτα. Μόλις τὸν ἀντίκρυσαν τὸν ἐχαιρέτησαν μὲ χαρμοσύνους κραυγάς :

— Ἐλᾶτε λοιπὸν λοχαγέ !.. Ἐλᾶτε νὰ δοκιμάσετε ἕνα νέο κρασί.

— Κύριοι, εἶπεν ὁ Φερουλλιάκ, εἶμαι πλέον ἀπ' τοὺς δικούς σας...

Καὶ τοὺς διηγήθηκε τὴν συνδιάλεξί του μὲ τὸν Κοντόσαυλο.

— Λαμπρά !... Ἔξοχα !.. Φινίσι μα !...φώναξε ὁ πάτερ Μαθουρῖνος. Τώρα πειὰ θᾶμαστε τρεῖς στὸ τραπέζι. Καὶ ποῦ νὰ ἐγκατασταθοῦμε στὸ Σαντιλύ... Ἐσεῖ νὰ δῆς καλοπέρασι, λοχαγέ...

Ἔπειτα ὁ πάτερ Μαθουρῖνος γύρισε καὶ εἶπε στὸν μικρὸν ὑπηρέτη :

— Μαρμίτ, πήγαινε, παιδί μου, νὰ πῆς στὸ μάγειρο πὼς εἶναμε διαβολεμμένα !...

Τὸ χρονικὸ διάστημα κατὰ τὸ ὁποῖο συνέβησαν ὅσα γεγονότα διηγηθήκαμε παραπάνω, ὁ ἀτυχὴς κόμης Κανδάλ, ὁ θεωρούμενος ὡς δολοφόνος τοῦ μαρκησίου Βάζα, τὸ πέρασε στὴν ὑγρὴ καὶ φριχώδη ὑπόγεια φυλακὴ τῆς Βάζας, στὴν ὁποία τὸν εἶχαν ρίξει.

Ἡ δολοφονία τοῦ Βάζα ἐθεωρεῖτο ἀπ' ὅλους ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἄγρια κακουργήματα τοῦ καιροῦ ἐκείνου.

Ὅλοι δὲ ἐπίστευαν πὼς ὁ δολοφόνος ἦταν πραγματικῶς ὁ κόμης Κανδάλ. Τὸ πίστευαν αὐτὸ ἔχοντας ὑπ' ὄψιν τους τὴν κατάθεση τοῦ Οὐγολίνου, τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα Ρ.Κ. ποὺ ἀπάνω τὸ ἐγχειρίδιο, μὲ τὸ ὁποῖο χτυπήθηκε ὁ Βάζας, τὶς τελευταῖες λέξεις αὐτοῦ τοῦ δολοφονηθέντος.

Γιατὶ ὅμως νὰ δολοφονήσῃ ὁ νεαρὸς εὐπατρίδης τὸν γηραιὸ μαρκήσιο ; Ἀπλούστατα – ἔλεγαν ὅλοι – γιατὶ ὁ πρῶτος ἦταν Οὐγενότος καὶ ὁ δεύτερος καθολικὸς καὶ γιατὶ ὁ μαρκήσιος εἶχε καταγράψει πρῶτον—πρῶτον τὸν Ράλφ Κανδὸλ στὸν κατάλογο τῶν ὑπὸ ἐξόντωσιν Οὐγενότων...

Τί φυσικώτερο δηλαδή ; Ὁ Κανδὰλ σκότωσε τὸν μαρκήσιο, γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπ' τὸν κίνδυνο ποὺ διέτρεχε ἐκ μέρους του...

Εν τούτοις ὑπῆρχαν καὶ ἄνθρωποι ποὺ θᾶβαζαν στὴ φωτιὰ τὸ χέρι τους γιὰ ν' ἀποδείξουν τὴν ἀθωότητα τοῦ Κανδάλ.

— Ὄχι, ἔλεγαν, ὁ Ράλφ Κανδάλ, ὁ εὐγενής, ὁ γενναιόψυχος, ὁ ἀτρόμητος, δὲν εἶνε δολοφόνος.

Αὐτὸς ὁ Σίμων Βερσάν, ὁ βαφτιστικὸς τοῦ δολοφονηθέντος, εἶπε μιὰ μέρα ὀρθὰ—κοφτὰ :

— Ὄχι, δὲν ἐδολοφόνησε ὁ Ράλφ τὸν νουνό μου. Ἂν τὸν σκότωνε αὐτός, θὰ τὸν σκότωνε σὰν ἄνδρας. Θὰ τὸν χτυποῦσε κατάστηθα κι' ὄχι στὴν πλάτη, σὰν δειλὸς καὶ χυδαῖος κακοῦργος !... Θὰ χτυπόταν μαζύ του μὲ σπαθί... Δὲν θὰ χρησιμοποιοῦσε ἐγχειρίδιο...

Δυστυχῶς ὅμως ὁ Βερσὰν ἦταν ἐπίσης Οὐγενότος καὶ δὲν ἤθελαν νὰ τὸν πιστέψουν.

Ἔτσι εἶχαν τὰ πράγματα ὅταν τὴν Δευτέρα, ἑορτὴν τῶν Ἁγίων Πάντων, κατὰ τὸ σωτήριον ἔτος 1552, συνῆλθε τὸ δικαστήριο τῆς Βάζας γιὰ νὰ δικάση τὸν ἀτυχῆ κόμητα.

Ὅλοι οἱ καθολικοὶ εὐπατρίδαι τῆς περιφερείας εἶχαν ζητήσει τὴν αὐστηρὴ καὶ παραδειγματικὴ τιμωρία τοῦ Κανδάλ. Αὐτὸς ὁ μέγας Ἱερεξεταστὴς τοῦ Βορδώ, ὁ σκληρὸς καὶ ἄσπλαχνος, ἦταν ἐναντίον τοῦ Κανδάλ καὶ εἶχε συστήσει στὸν τοποτηρητὴ τοῦ Λάζαρον Δεστραδὲς, ὅστις θὰ παρίστατο στὴ δίκη, νὰ φανῇ αὐστηρὸς καὶ ἀνιλεής !

Θὰ κατεδικάζετο λοιπὸν εἰς θάνατον ὁ ἀτυχὴς κόμης ;...

Τὴν ἡμέρα τῆς δίκης ὅλος ὁ χῶρος πρὸ τοῦ δικαστηρίου εἶχε πλημμυρίσει ἀπὸ κόσμο. Ὅλοι ἀνυπομονοῦσαν νὰ δοῦν τὸν δολοφόνο.

Πρῶτοι-πρῶτοι ἔφτασαν στὸ δικαστήριο οἱ ἔνοπλοι στρατιῶται τῆς φρουρᾶς του. Κατέφθασαν κατόπιν οἱ δικασταί, ὁ σεβάσμ. τοποτηρητὴς τοῦ Ἱερεξεταστοῦ τοῦ Βορδὼ Λάζαρος Δεστραδές, ὁ Δόν Κλαύδιος Μαρτόρυ, διδάκτωρ τῆς θεολογίας, ὁ εἰσαγγελεὺς Φρομαντέλ, ὁ κ. Βουσὲλλ, ὁ κ. Ζιρὼντ γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου, ὁ κ. Βιβράν πάρεδρος τῆς δημαρχίας Βάζας καὶ ὁ διηγόρος καὶ ἐπίτροπος τῆς Ἁγίας Ἕδρας Ζιλ Δεμαρσὰν.

Κατόπιν αὐτῶν ἔφθασαν οἱ δορυφόροι, οἱ ὁποῖοι ἄνοιξαν δρόμο μεταξὺ τοῦ πλήθους, χτυπῶντας διπλαριὰς μὲ τὰ σπαθιά τους. Μὰ τὸ πλῆθος ὑπόμενε. Ἤθελε νὰ δῇ τὸν Κανδάλ.

Φαντασθῆτε λοιπὸν πόσο μεγάλη ὑπῆρξε ἡ ἀπογοήτευσίς του, ὅταν ἔμαθε ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶχε μεταφερθῆ ἀπὸ τῆς προηγουμένης νυκτὸς στὸ δεσμωτήριο τοῦ δικαστηρίου !...

Δὲν θὰ τὸν περνοῦσαν λοιπὸν ὑπὸ τὴ μέση τῆς πλατείας ; Τί κρίμα !...Κι' ὅλοι ἔτρεξαν νὰ πιάσουν θέσι στὴν αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου..

Πραγματικῶς, ὁ ἀτυχὴς κόμης Κανδάλ, εἶχε μεταφερθῆ ἀπὸ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ δικαστηρίου. Ἐκεῖ, στὸ σκεβό του κελί, ἀγρυπνος κ' ἐξαντλημένος περίμενε νὰ ξημερώσῃ γιὰ ν' ἀρχίσῃ ἡ δίκη του, γιὰ ν' ἀρχίσῃ τὸ νέο του μαρτύριο.

Ὅταν οἱ στρατιῶται ἐπῆγαν νὰ τὸν παραλάβουν γιὰ νὰ τὸν μεταφέρουν στὴν αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου τοὺς ἀκολούθησε χωρὶς νὰ πῇ λέξι σκυθρωπὸς καὶ λυπημένος.

Τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ δορυφόροι ὡδήγησαν τὸν Κανδάλ στὴν αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου, τὸ πλῆθος σηκώθηκε ὄρθιο καὶ ἄρχισε νὰ κυττάζῃ τὸν κόμητα μὲ περιεργεια, μίσος καὶ περιφρόνησι. Φωνὲς ἀκούστηκαν :

— Νὰ ὁ δολοφόνος !... Ὁ δολοφόνος !...

Ὁ ἀτυχὴς κόμης χλώμιασε καὶ ἐλονίσθηκε. Ἀπέστρεψε τὰ βλέμματά του ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸ ἐκεῖνο πλῆθος καὶ τὰ κάρφωσε σ' ἕνα ξύλινο ἐδώλιο, τὴν ἀτιμωτικὴ ἕδρα τοῦ κατηγορουμένου, ποὺ τοῦ τὴν ἔδειχνε ὁ κλητὴρ τοῦ δικαστηρίου.

Ἐκεῖ τουλάχιστο εἶδε ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ τὸν ἐκύτταζε φιλικὸ καὶ μὲ συμπάθεια. Ἦταν ὁ Γαβριὴλ Λαχερμέ.

— Θάρρος, ἀφέντη, τοῦ ψιθύρισε. Δεῖχτε στοὺς μοχθηροὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους ὅτι δὲν φοβᾶσθε... Ὅταν ἔχει κανεὶς τὴ συνείδησή του καθαρή, δὲν ἔχει γι' αὐτὸν κομμιὰ σημασία ἡ κρίσις τοῦ κόσμου.

— Δὲν φοβᾶμαι τὸ θάνατο, τοῦ ἀπάντησε ὁ Κανδάλ, ἀλλὰ τὴν ἀτιμία, μὲ τὴν ὁποία οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θὰ θελήσουν νὰ λερώσουν τὸ ἀκηλίδωτο ὡς σήμερα ὄνομά μου... Γιατὶ τὸ βλέπω, τὸ νοιώθω ὅτι μ' ἔχουν καταδικάσει ἐκ τῶν προτέρων...

Καὶ χώνοντας τὸ κεφάλι του μέσ' στὰ χέρια του, ἀναστέναξε βαθειὰ μὲ πόνο.

— Δέστε, τὸν ἄνανδρο ποὺ κλαίει !... φώναξε τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς παρισταμένους.

Ὁ κόμης Ράλφ, ἀκούγοντας τὴν προσβολὴ αὐτή, σήκωσε ἀμέσως περήφανα τὸ κεφάλι του κι' ἔρριξε στὸν ὕβριστή του ἕνα βλέμμα τόσο ψυχρό, τόσο διαπεραστικό, τόσο περιφρονητικό, ὥστε αὐτὸς ἔτρεξε νὰ χωθῇ ἀνάμεσα στὸ ἄλλο πλῆθος.

Τὴν ἴδια ἀκείνη στιγμὴ ὁ κόμης εἶδε μέσ' στὸν κόσμο, ἕνα ἄλλο γνώριμό του πρόσωπο ποὺ ἦταν τόσο χλωμὸ ὥστε φαινόταν σὰ ν' ἀνήκει σὲ πεθαμένο. Ἦταν ὁ Ναβερύ, ὁ ὑπηρέτης του.

Ὁ γέρος ὑπηρέτης δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ κλάψῃ. Ὅταν τὸ βλέμμα τοῦ κυρίου του συνάντησε τὸ δικό του, ὕψωσ' ἐπίσημα τὸ χέρι του πρὸς τὸν οὐρανὸ, σὰ νὰ ἤθελε νὰ ἀνθαρρύνῃ καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὸν κατηγορούμενο. Ὁ Ράλφ ἀπάντησε στὴ χειρονομία αὐτὴ κουνώντας ἐλαφρὰ τὸ κεφάλι του μ' ἕνα ὕφος ἀπελπισμένο. Ἐπίσης βιθίστηκε πάλι στὶς πένθιμες σκέψεις του.

Ὡστόσο κάποια ἐκπληξὶς ἐπικρατοῦσε στὸ ἀκροατήριο. Ὅσοι δὲν ἤξεραν τὸν κόμητα, δὲν τὸν φανταζόντουσαν ἔτσι ὅπως τὸν ἔβλεπαν τώρα. (Ἀκολουθεῖ)

Ὁ μεγάλος Ἱερεξεταστὴς ἦταν ἄσπλαχνος καὶ σκληρός...